

İBADETLERİN SADECE ALLAH RIZASI İÇİN YAPILMASI

Eûzübillâhimineşşeytânirracîm.

Bismillâhirrahmânirrahîm

el-Hamdülillâhi rabbi'l-âlemîne hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh. Alâ külli hâlin ve fî küllihîn. Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn ve şefî'l-müznibîn ve imâme'l müttekîn Muhammedi-ni'l-Mustafâ ve alâ âlihî ve sahibihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

a. Size Üç Şeyi Emrediyorum

Emmâ ba'dü fe kâle Resûlullah sallalla-hu aleyhi ve sellem:

أَمْرُكُمْ بِثَلَاثٍ، وَأَنْهَاكُمْ عَنْ ثَلَاثٍ. أَمْرُكُمْ أَنْ
تَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تَشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا، وَأَنْ تَعْتَصِمُوا
بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَتَفَرَّقُوا، وَتَسْمَعُوا وَتُطِيعُوا
لِمَنْ وَّلَاهُ اللَّهُ أَمْرَكُمْ؛ وَأَنْهَاكُمْ عَنْ قِيلٍ وَقَالٍ،
وَكَثْرَةِ السُّؤَالِ، وَإِضَاعَةِ الْمَالِ

Âmürüküm bi-selâsin ve enhâküm an selâsin âmürüküm en ta'büdullâhe ve lâ tüş-

rikû bihî şey'ân ve en ta'tesimû bi-hablillâhi cemîan ve lâ teteferrakû ve tesmeû ve tutîu li-men vallâhüllâhü emüraküm ve enhâküm an kîlin ve kâlin ve kesreti's-suâli ve idâati'l-mâli.

İbn Mâce Hulvanî, İbn Hibban, İbn Cerîr; Ebû Hüreyre *radiyallahu anh'*ten rivayet etmişler ki Peygamber Efendimiz bir konuşmasında şöyle buyurmuş:

Âmürüküm bi-selâsin. “Size üç şeyi emrediyorum.” *Ve enhâküm an selâsin.* “Üç şeyi de ‘Yapmayın!’ diye yasaklıyorum.” *Âmürüküm en ta'büdüllâhe ve lâ tüşrikû bihî şey'ân.* “Size emrediyorum ki O’na hiçbir şeyi şerik koşmadan Allah’a ibadet ediniz!”

b. İbadetinizi Allah Rızası için Yapın

“İbadetiniz şirkten uzak bir şekilde halis bir ibadet olsun.” Bu mânaya gelebilir. Veyahut da; “Allah’a ibadet ediniz, imansız kalıp da müşrik olarak yaşamayınız, müşrik olmayınız.” mânasına da gelebilir.

İkinci mânaya olursa; “İslâm’a girin, mü’min olun, Allah’a ibadet edin, müşrik

olmayın, kâfir, putperest kalmayın!” demek olur.

Birinci mânaya göre; “Allah’a şirk koşmadan ibadet ediniz.” demek, gizli şirk olan riyadan kaçınmak olabilir.

Bütün dini vazifelerimizi, işlerimizi, ibadetleri Allah rızası için yapmamız lazım! Allah’ın rızasından başka amaç, gaye, yan faide, bir başka art niyet oldu mu o ibadetin sevabı bitiyor, kalmıyor! Ona riya deniliyor. İbadeti Allah rızası için yapmıyor, gösteriş için yapıyor. Reklam için bir amaca ulaşmak için yapıyor. Bana dindar desinler, diye yapıyor.

Mesela;

“Namazlı olduğumu herkes görsün de ona göre bizim dükkâna çok gelsinler...”

Olmadı!

İbadetinizi Allah rızası için şirk koşmadan yapın!

Çünkü Peygamber Efendimiz buyurmuş ki;

“Şirk, müşriklük insana karıncanın ayağının sesinden daha sessiz gelir!”

Karıncanın ayağının sesi var mı?

Tangur tungur, pat küt, takur tukur... karıncanın sesini mi duyuyoruz?

Karıncanın sesinden, yürüyüşünden daha sessizce insana sokulur; aman o şirke düşmeyin!

Dediler ki;

“Nedir bu yâ Resûlallah?”

“Riya, riya!”

Riyakârlık da şirktir. Çünkü riyakâr Allah'tan gayri başkasının gönlünü almayı hesaba katıyor, o işi ondan yapıyor.”

“Vay riyakâr vay!..”

“Riyakâr” diyoruz. Farsça bir terkip, Arapça'sı *mürâî*.

Onun için birçok âyet-i kerîmede;

Muhlisîne lehü'd-dîn. “Sırf ihlâs ile dindarlığınızı sırf Allah için yaparak başka bir şey katmadan Allah'a ibadet ediniz!” diye özel olarak o kayıtlar zikrediliyor.

Demek ki Allah'a ibadet edeceğiz ama sırf Allah rızası için; başka bir art niyet, başka bir riyakârlık, gösteriş, alkış, şöhret merakı, beğenilelim, tutunalım, oy alalım, rey toplayalım filan gibi bir şeyler olmayacak!

Adam seçimden önce geliyor, köy köy dolaşüyor, namaz vakitlerinde camiye geliyor namaz kılıyor. Kravatlı, ütülü pantolonlu... Hatta o köyden sonra öbür köye gittiği zaman; "Dur bakalım, konuşmaya başlamadan evvel bir namazımızı kılalım." diyor.

Hâlbuki evvel ki köyde kılmıştı?!..

Bir daha kalıyor!

Neden?

Köylüye; "Bak ben namaz kılan bir insanım. Sizin dininizi koruyacağım, beni seçin!" demek istiyor.

Oyu aldı mı oy anam oy!

Oyu aldı mı bir daha ne köylünün semti- ne uğruyor ne caminin yanına geliyor ne de içine girip namaz kılıyor! Ondan sonra günahlar, haramlar, hortumlamalar, el kaldırmalar, el indirmeler, entrika entrika entrika... Her seferinde milleti aldatıyorlar!

O namazın kıymeti var mı?

Camiye girdi; bir bu köyde kıldı, bir öteki köyde kıldı, bir daha öteki köyde kıldı!

Yahu sen evvelce kılmıştın?!..

Olsun, köylü görsün!

“Allah rızası için iki rekât şükür namazı kılıyorum, tahiyetü’l-mescid kılıyorum...”

Başka zaman niye kılmıyorsun?

Tam seçim zamanında kılıyorsun! İşte riyakârlık, mürâîlik, gösteriş başka bir amaç, ibadetten başka bir amaç gütmek!

“Allah’a ibadet edin, O’na şirk koşmadan edin; riyakârlık yapmayın! Allah’a ibadet edin, müşrik olmayın!”

c. Allah'ın İpine Sımsıkı Sarılın

Ve en ta'tesimû bi-hablillâhi cemîan ve lâ teteferrakû. “Emrettiğim şeylerin ikincisi Allah’ın ipine sımsıkı sarılın, yapışın, tefrika-ya düşmeyin!”

Allah’ın ipi ne?

Kur’ân-ı Kerîm, Allah’ın dini!

Kur'ân-ı Kerîm'e, İslâm'a sımsıkı yapışın!
İslâm'da birleşin, Müslümanlar olarak kardeşler olarak birlik ve beraberlik içinde hareket edin, düşmanlara karşı yekvücut olun, birbirinizle yardımlaşın!

Ve lâ teteferrakû. "Tefrikaya, ihtilafa düşmeyin!"

Daha önceki asırlarda olduğu gibi bu asrın en mühim meselesi, müslüman olarak üzerinde tüm müslümanların çok büyük dikkatle düşünmeleri ve var güçleri ile çalışmalarını gereken husus birliktir! Müslümanlar birlik içinde hareket edemiyorlar. Müslümanlar dertlerini toplu yardımlaşmayla çözümleniyorlar. Müslümanlar birbirlerinin sorunlarıyla ilgilenmiyorlar. Müslümanlar sadece kendi keyiflerine bakıyorlar. Müslümanlar müslümanlarla kavgayı çok çok yapıyorlar da kâfirlerle dost geçiniyorlar. Azeri türküsünde;

Ellerle güler oynar, benimle garazı var
dediği gibi başkasına gülüyor, bana karşı buğzu adavet içinde!

Tasavvufa düşman, müslüman kardeşine düşman, camiye düşman, imama düşman,

hutbeye düşman, sakala düşman, başörtüsüne düşman!..

Başka bir düşman bulamadın mı?

Etrafında Rus var, Bulgar var, canına okuyorlar, köyleri yakıp yıkıyorlar, öldürüyorlar, makineli tüfekte tarıyorlar! Yunanlı var, Batı Trakya'da yaptıklarını görmüyor musun?!.. Onlarla uğraşsana!

“Yok, Yunanlılar’la dost olalım. Yunan medeniyeti çok güzel bir medeniyet! Eski Yunanlılar şöyle yapmışlar böyle yapmışlar...”

Zeus’a tapmışlar. Bir sürü put, heykel yapmışlar; her birine ayrı ayrı tapmışlar!

“Tiyatro şeklinde kat kat, basamak basamak, koca koca binalar yapmışlar...”

Yapmışlar, sonra ne olmuş?

Ya güneşe tapmış ya o putlara tapmış! Abuk sabuk, sapık, yalan yanlış uyduruk şey!

İçtimaî durumları, ahlâkları nasılmış?

Korkunç berbat! Hırsızlık serbest, yakalanmamak şartıyla!

Yakalandı mı; “Tuh! Yazıklar olsun, niye yakalandın!”

Yakalanmazsa; “Aferin, şak şak şak!”

“Hırsızlık ayıp değil yakalanmak ayıp!”

Başka?

Homoseksüellik korkunç derecede yaygın! Edebiyatlarına girmiş, edebiyatlarında edebiyatlarını yapıyorlar!

Başka?

İnançları son derece bozuk!

Başka?

İçki içerler, zil zurna sarhoş olurlar vs.

Bunun neresini beğeniyorsun?

Beğenecek bir yer buluyor. Kâfirin, imansızın, Allah düşmanının beğenecek taraflarını buluyor, hayran oluyor. Mü'minin de illa beğenmeyecek tarafını buluyor, o tarafından vuruyor. Buldu mu da vuruyor, vurdu mu da adamakıllı canını alacak şekilde vuruyor.

“Vay sen niye yamuk oturdun? Vay senin gözünün üstünde niye kaşın var? Vay sen niye şöyle yaptın niye böyle yaptın?..”

Artık gazeteler, dergiler, yazarlar ver yansın! Hele Ramazan geldi mi çok kurnazlaştılar! Eskiden Ramazan geldi mi münafıklaşıyorlardı. Yağ bal:

“İslâm güzeldir, dinimiz temizlik vs.”

Şimdi başka konular buldular, Ramazan geldi mi ne kadar çirkef iş varsa onlarla milleti meşgul ediyorlar! “Din berbat bir şey, aman dindar olmayın!” demeye getiriyorlar.

Ya da böyle yapmıyorlarsa;

“Eski Ramazanlar’da direkler arasında millet nasıl eğlenirdi?”

Allah Allah! Oradaki tiyatroya gidermiş, kanto oyunu olurmuş, çalgılar vs. olurmuş, göbek dansları olurmuş...

Ramazan’da değil miyiz yahu?

“Olsun, eski Ramazanlar’da Osmanlılar böyle eğlenirmiş...”

Osmanlı âyet mi hadis mi, dinin kaynağı Osmanlı mı? Yapmışsa Osmanlı’nın kötülüğünü mü esas alacaksın?

Evliyâullah büyüklerini, Osmanlı’nın mübarek zatlarını örnek alsana!

Ramazan'ı kan kusturuyorlar, müslümanlara zehir ediyorlar! İslâm'ın lehine bir laf söylemeden geçiriyorlar, İslâm'ı tenkit ede ede geçiriyorlar!

Bunu nereden çıkarttık?

Birlik beraberlikten çıkarttık, tefrikaya düşmemekten dolayı bu sözleri söyledik.

Hadi onlar öyle yapıyor da biz birlik beraberlikte miyiz?

Hayır, biz de birlik beraberlik değiliz! Türkiye'de git bir camiye, içeriye gir, insanların hepsini sorgu sual [et]! Anket diyorlar:

“Para vereceğim, her biriniz şu soruları cevaplandırırsanız her birinize hediye var! Biraz durun, sorularımızı cevaplandırın.

Bir incele bakalım:

“Hangi partiyi tutuyorsun, hangi fikirdesin, hangi görüştesin?..”

Darmadağındır! Koca caminin kubbesinin altındaki müslümanların hepsi darmadağındır! Kimisi filancayı sever kimisi sevmez. Kimisi filancanın izinden, peşinden gider kimisi gitmez. Kimisi şu partiden kimisi bu partiden.

Kimisinin kanaati řu kimisinin kanaati bu. Kimisi başörtü taraftarı kimisi; “Yirminci yüzyılda önemli değil canım, açılrsa da olur. Bir metre bez için kavga çıkartmamalı!..”

Kavgayı ben çıkartmıyorum ki!

Başımı örterken karşı taraf; “Örtme!” diye çıkartıyor. Kavgayı çıkartan ben değilim ki! O çıkartmasın! Onlara söylesene!

“Etmeyin, ben üniversite rektörüyüm. Başörtüsü İslam’da vardır, bundan dolayı bunlara sataşmayın! Türkiye’nin bir sürü meselesi varken durup dururken bu meseleyi mesele yapıp da halkı üzmemeyin, kırmayın!..” diyor.

Caminin içine de tefrika girmiş! Her yere tefrika girmiş, herkes birbiri ile kavgalı!

Hatta ihtiyar cemaat, imamın arkasını kapacağız diye birbiri ile kavga ediyor. İmamın arkası sevaplı diye onun için birbiriyle savaşıyor.

Nasıl savaşıyor?

Omuz atıyor! O ona bir omuz atıyor, üç adım sendelettiriyor; öbür tarafa imamın arkasına geçiyor.

Şimdi o namaz namaz oldu mu, ötekisinin namazı namaz oldu mu?

Üç adım sendeleyeni de kızgınlığından Fâtiha'yı mı okuyor Subhâneke'yi mi okuyor, şaşırıyor!

Gözümle gördüm, şu gözlerimle gördüm, şaşırdım kaldım. Bir düşmanlık! Elleri bıçak geçse birbirlerini nerdeyse kesecekler!

Konya'da ihtiyarın birisi çok konuşuyor diye karısını kesmiş, ondan sonra da;

“Nereye saklanayım nereye saklanayım?..”

Kuyuya gitmiş, kuyuya inmiş saklanmış. Orada da havası zehirliymiş!

Gelmişler bakmışlar ki ihtiyar nene evde kan revan içinde, ölmüş parçalanmış. Aramışlar, izinden kuyunun başına gelmişler. İhtiyar bunak adamı aşağıdan çıkartmışlar, o da yaşamamış. Âhir ömründe karısını kesti, katil oldu gitti!

Karı koca düşman, cemaat düşman!

Tasavvuf erbabı sevgiyi öğretir! Tasavvuf sevgi yoludur, takvâ yoludur!

Peki, niye birbirlerine düşmanlar?

Herkes birbirinin aleyhinde! Hiç şu dilimi tutayım, ağzımı kapatayım da demiyorlar. Rekabetten dolayı onlar bile kavga içinde!

“Hocam, onlar başka tarikatta olduğundan birbirlerine düşman...”

Hayır, aynı tarikattan! Aynı tarikatın mensupları!

“Dergâhları farklı oldu mu şeyhleri farklı oldu mu orada da düşman!”

Yok, öyle değil! Aynı dergâhın içindekiler de birbirine düşman! Birisi o taraftan birisi bu taraftan. Şeyh Efendi dünyasını değiştirdi mi bir kısmı şunun peşinden gidiyor bir kısmı ötekisinin peşinden gidiyor, tefrika başlıyor!

Muhterem kardeşlerim!

Şeytan hepimizi aldatıyor! Hepimiz şeytana yenik düşmüştük. Hepimiz bir türlü hata ediyoruz. Şeytan hepimizi günah küpüne batırıp batırıp çıkartıyor. Günah pisliğine hepimizi bulaştırıyor. Kimimizi tefrikadan, kimimizi gıybetten dedikodudan, kimimizi harama bakmaktan, kimimizi kibirli olmaktan, kendini beğenmekten [aldatıyor], kimimize nefis

yolundan, kimimize akıl yolundan, kimimize felsefe yolundan giriyor; aldatıyor.

Allah'a sığınalım, Allah'a güzel kulluk edelim, tefrikaya düşmeyelim!

Müslümanlar çok perişan! İslâm düşmanları çok hızla ilerliyorlar! Yarın öbür gün kıtır kıtır kesebilirler. Fırsat buldukları yerde de - işte Bosna, işte Kosova, işte Çeçenistan- imha ediyorlar! Kavimleri topluca imha ediyorlar, imha ettikten sonra da imha edilenler suçlu oluyor!

Ermeni mezalimi vs. derken Ermeniler istiklal edeceğiz diye o kadar katliam yapmış, asmışlar kesmişler, köyleri basmışlar. Onlara karşı savunma hâlindeki halklar Ermeniler'i kesti öldürdü, diye her yerde [tepkiler] oluyor.

Ermenistan'da Ermeni anıtı var. Ermeniler zulme uğruyormuş, diye oraya anıt dikmişler. Gazeteler yazmıştı.

Her şey tersine dönmüş! Gözümüzü açmamız lazım! İstikbalimiz tehlikede, her şeyi yapabilirler!

Birincisi ihlasla ibadet etmek, ikincisi tefrikaya düşmemek!

d. Allah'ın Görevlendirdiklerine İtaat Edin!

Üçüncüsü;

Ve tutîu li-men vallâhüllâhü emûraküm.

“Allah’ın işlerinizi yönetsin diye başınıza getirdiklerine; ‘Baş üstüne, evet, olur, peki, yaparım.’ diye itaat etmek.”

Bunu da emrediyorum, diyor.

Peygamber Efendimiz; Allah’ın, mü’minlerin başına getirdiği kimselere mü’minlerin itaat etmesini tavsiye ediyor.

Li-men vallâhüllâhü emûraküm. “İşinizi Allah’ın ona havale ettiği kimselere, Allah’ın görevlendirdiklerine itaat edin!” diyor.

Li-men vallâhüllâhü emûraküm. “Allah’ın sizin işinizi kendisine havale ettiği kimselere itaat edin.”

Kimdir bunlar?

Veliyy-i emr!

Vallâhüllâhü emûraküm ne demek?

Veliyy-i emr, ulü’l-emr demek.

Kim bunlar?

Abdullah b. Abbas *radıyallahu an-hümâ*'nın kanaatine göre bunlar alimlerdir!

“Alimlere itaat edin!” demek.

“Orduda komutan var, şehirde vali var, Devlet Su İşleri'nin başında genel müdür var. Onlar da müslümanların işlerinin başlarında, onlara itaat etmeyecek miyiz?”

Evet, böyle teşkilatların başına getirilen kimselere de teşkilat güzel çalışsın diye itaat etmek lazım.

Ama hangi şartla?

O herifler Allah'ın emrine göre yöneticilik yapıyorlarsa! Rüşvet alıyor, takım ve teşkilat kurmuşlar. Sen de orada memursun. Rüşveti almanı emrediyor. Genel müdür;

“Al o iş sahiplerinden rüşveti! Getir, %20'si bana, %80'i aranızda taksim edin!..” diyor.

İtaat edecek misin?

Yok! Mâsiyet, günah, haram emredildiği zaman itaat etmek yok!

Zaten Allah'ın dinini bilmeyen insanı işin başına getirmek hata! Hata oradan başlıyor!

İşin başına Allah'ın emrini Kur'an'ı, hadisi, fıkhı, itikadı bilmeyen insanı getirdin mi ne oluyor?

İş oradan yamuklaşıyor. Oradan yamuklaşınca müslümanların işi berbat oluyor.

Körü körüne itaat yok!

“Nerden çıkartıyorsun hocam bunu, sen biraz isyancı bir adam mısın neyin nesisin? Ne biçim hocasın? Senin gibi hoca hiç görmedim ben, bir de ‘Üniversitede profesörüm...’ filan diyorsun, niye böyle konuşuyorsun?”

Ben konuşmuyorum! Hz. Ömer gibi bir babayiğit halife olduğu zaman bu minberde konuşurken hutbe esnasında cemaatten birisi kalkıp da;

“Ya Ömer! Biz seni dinlemeyiz, sus! Sen şu sırtına giydiğin kumaşın hesabını ver bakalım, sana itaat etmeyiz.” demediler mi? Hz. Ömer o zaman kızdı mı?

Kızmadı, çünkü suçlanıyor. Kendisi boylu poslu. Üzerindeki kumaş ganimetten taksim edilmiş kumaş. Kimseye verilen miktardan bir

elbise çıkmamış. [Hz. Ömer] bol, ferah bir elbise yapmış giyinmiş, bürünmüş. Hutbe okumaya çıkıyor.

“Dinlemeyiz seni, hesabını ver, niye sen halifeyim diye kendine fazla aldın da bize az verdin? Herkese iki metre verecektin, niye kendine dört metre aldın? Herkese iki buçuk verirken kendine niye beş aldın? Beş metreden çıkıyor da iki buçuk metreden çıkmıyor, niye böyle yaptın?!..”

Hz. Ömer;

“Oğlum Abdullah, kalk söyle!” diyor. Oğlu hutbe dinleyecek, minberin dibinde oturmuş, kalkıyor:

“Ey cemaat! Ganimetten bana düşen kumaş parçamı da babama verdim, o ikisini birleştirerek böyle elbise yaptı.” diyor. Adam, o zaman;

“Özür dilerim.” demiyor. Diyor ki;

“Şimdi konuş yâ Ömer!” diyor, yerine oturuyor. Kendisini mahcup hissetmiyor. “Tamam, beraat ettin. Seni affettim, otur, konuş.” diyor. Bunu Hz. Ömer’e yapıyor. Yoksa Hz. Ömer öldürebilir bile!

Biliyoruz ki hatalı bir şey yapsa Hz. Ömer'in kılıcı belinde iki de bir de Peygamber Efendimiz'i "Yâ Resûlallah! Bu heriften hayır gelmez, müsaade buyur ben bunu kafasını keserim, keseyim." diyor.

"Dur yâ Ömer, acele etme!" diye Peygamber Efendimiz engelliyor. Böyle bir Ömer!

Böyle bir insana "Seni dinlemeyiz!" diyor. Hz. Ömer ona baskı yapmaya kalksa cemaat de Hz. Ömer'e karşı çıkar!

İslâm'ın ilk devri böyle idi. Allah'ın emrine itaat vardı, Allah'ın emrine Resûlullah'ın emrine itaatten dolayı da idarecilere itaat vardı. İdareciler yamuk iş yaptığı zaman da tenkit etmek vardı. Yaptırtmamak vardı. Sonra dalkavukluk çıktı, el pençe divan durmak çıktı, karşısında ne derse yapmak çıktı, "Öldür." dediğini öldürmek, "Tut." dediğini tutmak, "Yut." dediğini yutmak çıktı. İdareciler;

"Hz. Peygamber'in torununa hücum et!" dediler.

Hücum ettiler.

"Çoluk çocuğunu kesin!.."

Kestiler.

Böyle idarecilik mi olur, böyle idareciye itaat mi olur?

Ettiler!

Ne yaptılar?

Hepsi hata etti, hepsi cehennemlik bir iş yapmış oldu. Onun için İbn Abbas haklı olarak delillere dayanarak; "Ulû'l-emr, ulemadır!" diyor.

Söz alimin olacak!

Peki niye alime bu imtiyaz veriliyor, alimin ne meziyeti var? O da benim gibi beşer değil mi, Allah'ın kulu değil mi? Cin değil bir şey değil, benî Âdem değil mi?..

Alim; Allah'ın kitabını bildiği, dini bildiği, Resûlullah'ın sünnetini bildiği için ona itaat lazım. Ötekisi cahil, yanlış iş yapıyor. Nefsine esir oluyor, şeytana uyuyor. Onun için ona itaat etmemek lazım. Hikâyenin temeli bu! İşin aslında Allah'a itaat var, Resûlullah'a itaat var, dinin emrini tutmak var! Onlara aykırı olduğu zaman;

لَا طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ

Lâ tâate li-mahlûkin fî mâ'siyeti'l-hâlik.

“Allah’a isyanda hiçbir kula itaat yok!”

Babama itaat eder miyim?

Edemezsin! Baban Allah’ın emrine aykırı şey emrediyorsa itaat edemezsin:

“Babacığım, kusura bakma. Sen yanlış iş yapıyorsun, Allah böyle buyurmuyor, yapmamam.”

“Anneciğim, süte su katamam. Çünkü Hz. Ömer ‘Katmayın!’ dedi...”

Peki hocası, şeyhi emrederse?

Zaten şeyhi emretmez ama ya ederse?..

Ona da itaat olmaz, öyle şeyhe de ittiba edilmez!

Peki devlet başkanı emrederse?

Ona da itaat edilmez!

Peki komutan emrederse?

Ona da itaat edilmez!

Ama işi çevirmişler, evirmişler kıvırmışlar, katlamışlar döndürmüşler, bozmuşlar; bir

teşkilat kurmuşlar. O teşkilatın içine girdin mi yukardan gelen emri tutacaksın! Kendin söz hakkın yok, itiraz hakkın yok! İtiraz edeni tepeliyorlar, bütün zulümler her yerde her zaman yapılıyor.

Dünya zulümden kurtulmamış!

Neden?

Hakiki sahabe zihniyeti öldürülmüş. Hz. Ömer'e hesap soran zihniyet öldürülmüş. Hz. Ebû Bekir es-Sıddîk da halife olduğu zaman söylemedi mi ki; "Allah'ın emrini tuttukça bana itaat ediniz."

Bak şartı, ipucunu cemaate kendisi verdi.

Muhterem kardeşlerim!

Biz İslâm'ı hiçbir yönden iyi bilmiyoruz. Hiçbir yönü ile İslâm'ı iyi bilmiyoruz, bu kadar!

Demek ki Allah'a ibadeti emrediyor, tefrikaya düşmemeyi emrediyor. Bir de; "İdarecilere Allah'ın başınıza getirdiği idarecilere itaat edin!" diyor.

Allah'ın başınıza getirdiği idareciler alimlerdir, zalimler değil!

الْعُلَمَاءُ وَرَثَةُ الْأَنْبِيَاءِ

el-Ulemâu veresetü'l-enbiyâi. "Alimler peygamberlerin varisleridir."

el-Umerâu veresetü'l-enbiyâi. "Komutanlar peygamberlerin varisleridir." demedi!

Peygamber Efendimiz'in varisleri alimlerdir.

Ey müslümanlar!

Peygamber Efendimiz sağ olsaydı kime itaat edecektiniz? Peygamber Efendimiz'in hayatında olsaydınız asr-ı saadette yaşasaydınız kime itaat edecektiniz?

Peygamber Efendimiz'e!

Bilin bakalım, bilmece, fıkıh bilmecesi:

Peygamber Efendimiz âhirete göçtü, şimdi kime itaate edeceğiz, kime itaat edilecek?

Peygamberin varisleri kimse ona!

Peygamberin varisi kim?

el-Ulemâu veresetü'l-enbiyâi.

“Alimler!”

Alimler neyi bilenler? Biyoloji bilen mi astroloji bilen mi? Anatomi bilen mi kimya bilen, fizik bilen mi?..

Hayır! Fıkhı bilen, İslâm’ı, Kur’an’ı bilen, hadisi bilen!

Niye ona itaat ediliyor?

Onlar Kur’an’ı güzel anlattığı, doğru anladığı anlattığı için!

Abdullah b. Abbas çok doğru söylemiş: Ulû’l-emr, alimlerdir!

Emrettiği üç şeyi de söyledi.

Yasakladığı üç şeye gelince;

Ve enhâküm an kîlin ve kâlin. “Dedikodudan sizi men ederim.”

İnsanların ekseriyetle cehenneme düşme sebebi neydi?

Dili, ekseriyetle dilinden! Dedikodu eder, yalan söyler, küfreder, kalp kırar, yalancı şahitlik yapar vs. Cehenneme gider.

Peygamber Efendimiz; “Aman dedikodu yapmayın!” diyor.

Dedikodu yapmamak ne demek?

Kîl ne demek?

“Denildi ki...”

Kâil ne demek?

“Dedi ki...”

“Falanca dedi ki, şu konuda denildi ki...”

Kim ne demiş yahu? Onun demeye salahiyeti var mı? Onun sözünü ne diye naklediyorsun?!..

“İsrailiyat!”

Ben İsrailiyat istemiyorum. Bana sahih âyet, sahih hadis söyle!

“Hikâyeye göre...”

Kim söylemiş, öyle şey olur mu?”

“Rivayet...”

Kim rivayet etmiş?

“Bilmiyorum ki!”

Olmaz! Falancadan rivayet etsen o adam yamuk yahu, sahtekâr; sahtekâr adamın sözü [nakledilir mi]?

Öyle şey yok!

“Kîl ü kâl, o öyle dedi bu böyle dedi...”

Sağlam yerden rivayet olacak.

Peygamber Efendimiz; “Tahmin ediyorum ki...” sözünden de hoşlanmıyor. Diyor ki;

Ezunnü. “Bu; ‘Tahmin ediyorum ki...’ lafını da söylemeyin!”

Doğruyu bilin, doğruyu sağlam söyleyin!

“Tahminime göre, yanlış hatırlamıyorsam...”

Bunu biz bile yapıyoruz. Âyeti hadisi dosdoğru öğreneceğiz, dosdoğru okuyacağız.

Hocalar hutbeye çıkıyor, yanlış âyet okuyor. Aşağıdan hutbeye müdahale etme de yok! Âyeti doğru okumuyor. Yahu dosdoğru Kur’ân-ı Kerîm’e bak, doğru harekele, kontrol et! Yanlış yapıyor.

Kîl ü kâl yok, dedikodu yok. Sağlam söz rivayeti var, sağlamını bilmiyorsa susmak var! Sükût da ibadet. Bilmediği lafı söylemeyecek, günah olan sözü söylemeyecek. Sustuğu zaman sevap kazanıyor. Sükût ibadet!

Ve kesreti’s-suâli.

Peygamber Efendimiz çok soru sormayı da yasaklıyor.

Suâl, iki mânaya gelir:

1.Soru sormak.

2.Dilenmek. İslâm'da dilenmek de yasak, birisinden bir şey istemek de yasak. Çünkü Peygamber Efendimiz;

“Devenin üstüneyken kamçınız yere düşse inin kendiniz alın, aşağıdan istemeyin!” diyor. İstemeyi sevmiyor, isteme huyunu bırakmamızı istiyor:

“Şunu alıver şunu veriver, şunu götürüver şunu getiriver, şunu yapıver...”

Kendin yap, niye kendin yapmıyorsun? Niye ona yüklüyorsun, niye ondan istiyorsun? Kimseden bir şey isteme, kendin yap! Bu mânaya da olabilir.

Çok soru sormak da yasak!

“Cebrail *aleyhisselam*'ın kanadında kaç tane tüy vardı?”

Ne yapacaksın?

Fesubhanallah.

“İsa *aleyhisselam* kaçınıcı gökte?”

Ne olacak?

“Akşamları sabahları ne yiyor ne içiyor?!..”

Yemek listesini soruyor, olmadık şeyi soruyor!

Ve kesreti's-suâli.

Cevap veriliyor. Peygamber Efendimiz cevaptan âciz değil. Biz âciz olabiliriz, çünkü bizim bilgimiz kısıtlı ama Resûlullah olduğu için Peygamber Efendimiz'e Allah bildiriyor. Bilmediği şeyleri bildiriyor, cevabı veriyor. Cevap vermekten âciz değil ama soru sordukça iş zora çıkıyor, yapılacak mesele daha iyi tarif edildiği için yapılması zorlaşıyor.

Mesela Allahu Teâlâ hazretleri Benî İsrâil'e bir sığır kurban edin demiş:

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقْرَةً

Innallâhe ye'murüküm en tezbehû baka-raten. “Bir sığır kurban etmenizi Allah size emrediyor.”¹

---

¹ 2/Bakara, 67.

Gitmeler bir sığır alsalar, kesseler iş bitecek! Diyorlar ki;

“Ne renk olsun, nasıl olsun, ne cins, ne evsafıta olsun?..”

Her seferinde cevabı geliyor geliyor geliyor. Öyle bir sığır istenmiş oluyor ki bu sorularla belirlene belirlene ancak bir şahısta var, o da vermiyor. Çok para istiyor, zorlaşıyor. Onun için;

“Çok soru sorup da işi zora doğru götürmeyin! Sonra yapamaz olursunuz, cevabı verildiği zaman fenanıza gider.” diye o da engellenmiş.

Ve idâati'l-mâli. “Malı zayi etmekten de sizi yasaklarım, men ederim.”

İnsan malı bilerek nasıl zayi eder?

Bilmeden cebinden düşürdü, tamam, gitti cüzdan, eyvah! Telefonu bir yerde unuttu, gitti, zayi oldu.

“Nerde senin telefonun?”

“Vallahi bilmem, dalgınlıktan telefonu bir yerde bırakmışım, gitti...”

Gider.

İnsan bilerek nasıl malı zayi eder?

Helal olmayan yerlere israf olarak sarf eder, oradan mal zayi olur!

Eskiler güreşi tavsiye etmişler, lazım. Judo, karate lazım. Savunma [sanatı]. Ata binmeyi teşvik etmişler, lazım. Ata binecek. Şimdi otomobile binmek, helikopter kullanmak, tayyare kullanmak, gemi kullanmak vs. diyebiliriz. İşi çağdaşlaştırabiliriz. Tamam, bunlar var ama lüzumsuz şeylerle milleti ne diye [meşgul ediyorsun]?!..

Adamın birisine futbolu göstermişler:

“Yahu böyle bir topun peşinde yirmi iki kişi koşup duruyor. Benim param var; yirmi tane top alayım, bunlar bunun peşinden koşmasınlar.” demiş.

Ne olacak?

Yirmi iki kişi koşuyor, sonra yirmi iki kişi koştuktan sonra da 20000 kişi betonlara oturup basur illetine tutulup Fenerbahçe’yi şakşaklıyor! Yaşa, varol!..

Boş bir spor!

Sen sahaları yap; çocukların hepsi idman yapsın, hepsinin vücudu gelişsin.

Toplu para kazanma vesilesi olduğundan [bu işle uğraşıyorlar]. Stadyuma giriş şu kadar, biletler satıldı, hiç yok!..

20000 kişi! Büyük paralar dönüyor, para var işin ucunda!

Malı zayi etmemeyi, yerli yerinde kullanmayı, haksız, israf yere sarf etmemeyi Peygamber Efendimiz tavsiye ediyor.

Allah Peygamber Efendimiz'in sünnetine uymayı, sözünü tutmayı, rızasını kazanmayı, cennette ona komşu olmayı cümlemize nasip eylesin. Cümlemizi her çeşit bid'atlardan, yanlışlardan korusun, kurtarsın.

el-Fâtiha!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

4 Zilka'de 1421 / 29.01.2001

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

